

När Liden direktsände i Riksradiön

Aldrig trodde väl Kjell Linde, rektor på Lidens skola, att den markering han gjorde då han stängde högstadiet under en dag skulle få en sådan nationell uppmärksamhet.

Men den 26 april kom så riksradiön på besök till Liden och i direktsändning fick Mats Sollén, Kjell Linde, Klara Resare, John Berglund och Bertil Håkansson som förälder, svara på programledaren Klara Mannheimers frågor om det som hänt. Kjell Linde fick först frågan om hur han rättfärdigade sitt drastiska beslut. Och Kjell berättade att efter upprepade försök att komma åt oroligheterna, kändes situationen ohållbar och det behövdes något som kunde skaka om både elever och lärare, men även föräldrarna.

Programledaren undrade över hur det ”kollektiva straffet” hade känts för eleverna och hur stämningen i skolan var nu efteråt. Klara Resare och John Berglund som också är elevrådets ordförande, var egentligen lite förvånad över allt ställe, men stöttade Kjell Lindes åtgärd och både han och Klara tyckte att stämningen på skolan hade blivit klart bättre, då alla enligt Klara, hade fattat allvaret och verkligen tagit i problemet tillsammans.

Via en annan länk kunde Mats Ekholm, generaldirektör för skolverket, delta och på frågan om det verkligen hade varit lagenligt att stänga skolan svarade han att i det här fallet var det inte olagligt eftersom barnen fick en hemuppgift med sig och därmed kunde den dagen räknas som en projektdag eller dyl.

Den hemuppgift som barnen fick med sig hem var att tillsammans med sina föräldrar sätta sig ned och prata om vad som kunde göras för att förbättra skolmiljön.

När det gäller åtgärdsprogrammet och den sk ”nolltoleransen”, undrade programledaren om det inte vore bättre med kuratorer och mer personal i skolorna, men Kjell tyckte inte att det ena skulle utesluta det andra. Sedan kom frågan om fler regler upp, men både Kjell och John menade att det var nog ingen idé, för det fanns redan sen förut, men ingen följde dem. Nu har alla föräldrar fått ta del

av dem och vet vad som verkligen gäller.

Bertil Håkansson fick som förälder berätta hur det kändes när han fick ta del av åtgärdsplanen. Han tyckte att många av dessa regler var självklara och att just hans barn nog var van att hålla sig till vissa regler. Samhället behöver regler för att fungera. Han ifrågasätter alltid om hans barn inte tar med sig sina skolböcker. På frågan om han vetat om att misshandel och oroligheter förekommit svarade han nekande, men att han hade märkt på barnen att de inte tyckte att det var roligt att gå till skolan längre.

Klara Mannheimer

Mats Sollén menade att ett åtgärdsprogram nog behövdes redan för 10 år sedan för att kunna möta den allt mer hårda tillvaron även utanför skolan. Den sociala biten måste fungera och med den ökade pressen utifrån genom bl a splittrade familjer och minskade resurser, har lärarna mer och mer tvingats att bli även kuratorer åt sina elever. Men kraven har inte bara ökat på skolan, att, som Kjell sa, kunna anpassa sig efter allt ”brus”, utan viktigt är tycker Mats, att man förstår hur mycket kraven har ökat på eleverna utanför skolan. Därför är det extra viktigt att diskutera hur resurserna ska användas på rätt sätt och hur viktig skolan är för samhället. Och då skolan inte längre är lika auktoritär, krävs ett bättre samarbete med föräldrarna.

Programledaren som hade fått reda på Kjell Lindes bakgrund som militär, undrade om John och Klara märkt av några ”militanta” sidor, men både Klara och John skrattade och sa nej.

Bertil Håkansson däremot tyckte sig nog se en liten

militär kika fram, särskilt när det blev tal om ”nolltoleransen”. Inte i negativ mening förstås. Ett ämne som tydligen visat sig vara ganska viktigt även på Lidens skola är om man ska få ha på sig keps eller inte på lektionerna. Programledaren undrade om det fanns något som visade att man blev mindre våldsam utan keps, eller vad det var som gjorde att diskussionen gick het om en sådan till synes hamnlös sak. Där svarade ”de vuxna” att det nog var lika bra att sätta gränsen, att tillsammans bestämma vad som gällde i klassrummet. Dessutom menade Mats Sollén att kepsar inte accepterades när man kom till gymnasiet och att man definitivt inte skulle ha keps på sig när man sökte jobb så småningom.

**Kjell Linde, Mats Sollén, Klara Resare,
Klara Mannheimer och Bertil Håkansson**

Där kom skolverkets generaldirektör åter in i etern och talade om vart gränsen för den personliga integriteten egentligen gick. Enligt honom fanns det skolor som hade goda skäl till direkt kroppsvisitation och att de flesta skolor hade massor av vettiga regler som ändå inte följdes av alla. Han drog liknelser med 50-talet då eleverna kom till skolan med flugor och uppknäppta skjortor. Det har alltid funnits en viss social utveckling att nå genom just provokation.

Elevrådets ordförande John Berglund fick frågan om vad han tyckte om en massa regler.

Han tyckte att det var negativt eftersom man helst vill göra som man vill när man är ung. Då ökat våld inte längre är storstadsbetingat, utan även ett tilltagande problem även i små orter, undrade Klara Mannheimer om Kjell kunde ha någon teori om varför det kunnat gå så långt innan det sätts in åtgärder. Kjell hade inget direkt svar men menade

att det berodde nog på många faktorer i samhället. ”Bruset” som kommer via TV, Radio, Internet bl a. Barn började tidigt att gruppera sig på dagis, ökad arbetslöshet, oroliga familjekonstellationer. Allt detta har nog skolan haft lite svårt att hänga med i.

Bertil Håkansson fick frågan om hur det kändes med alla rapporter om våld och hot.

Och han upplever det som hemskt att inte kunna skydda sina barn, att inte känna sig trygg när de är i skolan. Men John Och Klara har aldrig känt sig otrygga, trots allt.

Mats Sollén berättade om mobbinggruppen som hjälper till att tipsa. De som är med i gruppen får vara anonyma. John och Klara berättade också att det är sällan som lärarna ser vad som sker.

Mats Ekholm fick frågan om varför det ibland kan gå så långt när det gäller mobbing innan något drastiskt sker, men där kommer skolverket in så sent som kontrollfunktion eftersom de litar på skolornas förmåga att själva bygga upp olika system. Problemet är dock otäckt eftersom man vid stickprovundersökningar kan konstatera att 4 % av 2000 ungdomar blivit mobbade. På gymnasienivå var det 7% och allt som allt hade hela 6% blivit mobbade av sina lärare!

Mobbade barn säger oftast inget och som förälder känns det skönt att få veta det i god tid, tyckte Bertil Håkansson.

Enligt Mats Sollén är ett bra samarbete med föräldrarna A o O, men när man bjuder in till ett vägledningssamtal kommer oftast bara 15 av 140 föräldrar och det är tecken på dåligt engagemang.

En ganska djupt rotad ”kultur” är också att eleverna inte vill ha sina föräldrar ”drällandes” på skolan, men om det är det som krävs för ett bättre engagemang, kan t om John och Klara tänka sig att föräldrabesöken kunde öka.

Avslutningsvis kunde alla deltagarna, som alla gjort väldigt bra ifrån sig under intervjun, konstatera att åtgärden med att stänga skolan och vända upp och ned på allt var ett bra sätt att nå fram med budskapet. Men det fungerar nog bara en gång - nästa gång får det nog bli något annat. . .

Vid pennan, Kerstin Cahling Hansson